

Dette nummer af *Kultur og Klasse* indeholder to interviews og to artikler. Det ene interview, Karols samtale med Michel Foucault, bringes dels som et supplement til Foucaults store historiske værk om straffejustitsen, „Overvågning og Straf“, der snart udkommer på dansk, dels i forlængelse af temaet for nr. 29 om oppositionen og ytringsfriheden i Sovjetsamfundet. Interviewet indeholder i kort form nogle tankevækkende refleksioner over straf- og disciplineringsformer i socialistiske samfund, hvor retssystemets sanktionsformer af Foucault aflæses som symptomale for de idealer vedrørende „socialistisk opdragelse“, samfundet forfølger.

Det andet interview, samtalen med Peter Brückner, som vi p. gr. a. dets fragmentariske karakter har tøvet lidt med at bringe, henholder sig væsentligst til den artikel af Brückner og Gabriele Ricke, vi bragte i *Poetik* 25. Temaet er forvaltningen af den borgerlige kulturarv, samt overhovedet den officielle kulturpolitik i DDR som middel i den æstetisk-politiske opdragelse af ungdommen.

De øvrige bidrag til dette nummer behandler under andre synsvinkler problematikken æstetik og socialisation. Bent Fausings artikel, der direkte bærer denne titel, beskriver den omfunktionering af æstetikken der pågår i massekulturindustrien og den triumferende vareæstetik. Desuden behandles den fascistiske kunstpolitik som eksponent for en bevidst politisk inddragelse af kunsten i politikens tjeneste, der under devisen „kunsten for folket“ regressivt forstiller virkeligheden fremfor at lade den komme til udtryk. Den fascistiske kunst anskues bl. a. ud fra dens nedslag i disponible former for autoritær bevidsthed, som er tilvejebragt af den samfundsmæssige udvikling.

Artiklen behandler i højere grad den fascistiske kunst som eksemplifikation af forholdet mellem socialisation og æstetiske udtryk end som et didaktisk problem, dvs. som et problem om hvordan analyser af den fascistiske kulturpolitik kan indgå i læreprocesser på et senere og forandret historisk udviklingsstade af kapitalismen. I Forbundsrepublikken har disse problemer rejst sig for den gruppe af socialistiske kulturarbejdere, der etablerede udstillingen om billedkunst under nazismen, „Kunst im Dritten Reich – Dokumente der Unterwerfung“. Den borgerlige presse hæftede sig ved familieligheden mellem de nazistiske billedmage-

res produkter og den form for socialistisk realisme, der findes i de østeuropæiske landes billedkunst. Hvor udstillingens arrangører gennem forklarende plancher m. v. efterviste Horkheimers udsagn om, at „den der vil tale om fascismen, ikke kan tie om kapitalismen“, fik den borgerlige offentlighed omfunktioneret udstillingen til skyts i sin anti-kommunistiske offensiv.

Selv om den konkrete her nævnte sag kan forekomme speciel, peger den dog på nødvendigheden af, at vi i vore aktuelle forsøg på materialistiske analyser af bestemte udformninger af den borgerlige æstetik præciserer, hvad vi forbinder med politiske læreprocesser i den æstetiske dimension, hvordan vi tænker os en bredere offentlighedsbearbejdning, hvilken forestilling vi har om socialistisk realisme etc. Hertil hører besindelsen på en nedbrydning af den akademiske isolation, så langt som den under de givne vilkår lader sig nedbryde. Disse forhold peges der også på i interviewet med Peter Brückner, omend de konkrete handlingsanvisninger er yderst ansatsvise.

Elo Nielsens indlæg om narcissisme og beatmusik undersøger under en socialisationsteoretisk synsvinkel (med inspiration fra Lorenzer, Ziehe og Kohut) hvorledes den individuelle usikkerhed og svækkelsen af identitetsdannelsen i de sociale processer lægger et forstærket pres på familien som affektsammenhæng. Opdyrkningen af bestemte infantile, narcissistiske træk hos børn og unge anskues som en sensualistisk, sprogløs narcissisme, som jævnføres med de oplevelsesformer, der er anlagt i beatmusikken. Artiklen giver endnu et belæg for, at det analytiske afklaringsarbejde ikke er gjort med den blotte økonomiske analyse af strukturelle træk i massekulturens institutioner, men at dens subjektive forudsætninger nødvendigvis må inddrages, hvis man politisk vil begribe og forholde sig til sammenhængen mellem kommunikationsformer og samfundsmæssig erfaringsdannelse.

Red.